

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004338

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-08-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Госалов Юхим Сергійович

2. Yukhym S. Hosalov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 28-08-2026

Спеціальність за освітою: менеджмент зовнішньо-економічної діяльності

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15473

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 67.01.73.07, 06, 06.81.12

Тема дисертації:

1. Економічні засади відтворення основних засобів підприємства в контексті адаптивних та інноваційних моделей
2. Economic principles of reproduction of fixed assets of an enterprise in the context of adaptive and innovative models

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено теоретико-методологічному обґрунтуванню та розробленню підходів до економічних засад відтворення основних засобів підприємства в контексті адаптивних та інноваційних моделей розвитку. Здійснено теоретичне узагальнення та подальший розвиток наукових підходів до визначення економічної сутності основних засобів у системі стратегічного управління підприємством. Основні засоби обґрунтовано як матеріальні ресурси довгострокового використання, що формують виробничий потенціал підприємства, забезпечують безперервність операційної діяльності та створення доданої вартості, а також поступово переносять свою вартість на витрати внаслідок фізичного й морального зношування. На відміну від традиційних трактувань, у яких основні засоби розглядаються переважно крізь

призму облікових або техніко-експлуатаційних характеристик, у роботі акцентовано їх роль як стратегічного економічного ресурсу, що визначає можливості розвитку підприємства в довгостроковому періоді. Управління основними засобами запропоновано здійснювати з урахуванням їх життєвого циклу, динаміки інноваційних змін та адаптивних вимог розвитку, що дозволяє розглядати процеси їх використання й відтворення як складову цілісної системи. У межах дослідження удосконалено класифікаційні підходи до систематизації основних засобів з позицій управління їх відтворенням. Обґрунтовано доцільність доповнення традиційних класифікаційних ознак, що здебільшого відображають техніко-функціональні або облікові характеристики активів, економічними критеріями, релевантними для прийняття довгострокових управлінських рішень. Зокрема, запропоновано класифікацію основних засобів за критерієм витратної реакції з виокремленням об'єктів, що формують постійні, змінні та змішані витрати, а також за стратегією відтворення – з поділом на основні засоби простого та розширеного відтворення. Удосконалено методичні засади оцінювання стану та відтворення основних засобів підприємства шляхом розвитку підходів до вибору економічно доцільної моделі їх оновлення у стратегічному часовому горизонті. Обґрунтовано необхідність переходу від фрагментарного оцінювання окремих показників технічного стану до комплексного аналізу витрат і результатів, пов'язаних з експлуатацією, ремонтом, модернізацією та заміною основних засобів. Запропоновано розширення традиційного коефіцієнта відтворення за рахунок введення інноваційної складової, що дозволяє враховувати вплив технологічних змін, інвестицій у модернізацію та впровадження новітніх рішень на економічну ефективність використання активів упродовж їх життєвого циклу. Отримало подальшого розвитку науково-методичне обґрунтування переходів між моделями відтворення (підтримувальний ремонт, модернізація, повне оновлення) на основі визначення критичних моментів зміни динаміки витрат, що створює передумови для стратегічного прогнозування, мінімізації сукупних витрат і підвищення обґрунтованості управлінських рішень щодо відтворення основних засобів.

2. This dissertation examines the theoretical and methodological foundations for developing approaches to the economic principles governing fixed asset reproduction at the enterprise level, with particular attention to adaptive and innovation-driven development models. The research revisits and extends existing scientific thinking on what fixed assets actually mean within the broader context of strategic enterprise management. Rather than treating them simply as balance sheet items, the study positions fixed assets as long-term tangible resources that shape a firm's productive capacity, keep operations running without interruption, and contribute to value creation – all while gradually losing value through both physical wear and technological obsolescence. What sets this interpretation apart from conventional accounting or technical readings is the emphasis on fixed assets as a strategic economic resource, one that directly shapes how far and how fast an enterprise can develop over time. The study argues that managing these assets should take into account their life cycle, the pace of technological change, and the demands of adaptive development – framing utilization and reproduction not as standalone technical tasks but as integral parts of a wider strategic management system. The dissertation also refines the way fixed assets are classified for strategic management purposes. Traditional classification systems tend to focus on technical or accounting features, which is useful but limited when it comes to long-term decisionmaking. To address this, the study makes a case for introducing economic criteria into the classification framework – specifically, a cost-behavior dimension that separates assets generating fixed, variable, and mixed costs, alongside a reproduction strategy dimension that distinguishes between assets earmarked for simple versus expanded reproduction. On the methodological side, the research develops a more structured approach to assessing asset condition and choosing renewal models over a strategic time horizon. The core argument here is that piecemeal assessments of individual technical indicators are no longer sufficient. What is needed instead is a comprehensive analysis that brings together costs and outcomes across the full arc of an asset's life – from operation and maintenance through to modernization and eventual replacement. The study proposes enriching the traditional reproduction coefficient by adding an innovation component, so that the assessment captures the effects of technological progress, modernization investment, and advanced solutions on overall economic performance. The work further develops the scientific rationale for transitioning between reproduction modes – from routine repair and maintenance to modernization to full renewal – based on identifying inflection points in cost dynamics. This

creates a foundation for more rigorous strategic forecasting and better-grounded managerial decisions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Госалов Ю. С., Вагонова О. Г. Інноваційні аспекти класифікації основних засобів у динамічних секторах економіки. Інвестиції: практика та досвід. 2025. № 1. С. 29-36
- Госалов Ю. С., Вагонова О. Г. Інноваційні аспекти управління відтворенням основних засобів підприємства. Ефективна економіка. 2025. № 4.
- Госалов Ю. С., Вагонова О. Г. Моделі та принципи відтворення основних засобів: теоретичний аспект. Інвестиції: практика та досвід. 2025. № 9. С. 39-47
- Госалов Ю. С., Вагонова О. Г., Тимошенко Л. В., Чернобаев В. В., Терехов Є. В. Зовнішня торгівля органічною продукцією в контексті сталого розвитку. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2024. № 2. С. 106-115.
- Госалов Ю. С., Вагонова О. Г., Чернобаев В. В., Тимошенко Л. В., Касьяненко Л. В. Інтеграція стратегічного планування та оперативного управління підприємницькою структурою в трансформаційній економіці України. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 13. С. 71-76
- Госалов Ю. С., Ісіков С. М. Формування інтрапідприємницького середовища в системі управління основними засобами підприємства. Ефективна економіка. 2025. № 6.
- Госалов Ю.С. Інструменти підвищення конкурентоспроможності українських підприємств в умовах вступу до ЄС. «Наукова весна» 2024: матеріали XIV Міжнародної науково-технічної конференції аспірантів та молодих вчених, Дніпро, 27-29 березня 2024 року / Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» – Дніпро : НТУ «ДП», 2024. С. 184– 185.
- Госалов Ю.С. Концептуальна дефініція процесу відтворення основних засобів підприємства у сучасному економічному контексті. «Молодь: наука та інновації» 2024: матеріали XII Міжнародної науково-технічної конференції 14 студентів, аспірантів та молодих вчених, Дніпро, 13-15 листопада 2024 року (у 3-х томах) / Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» – Дніпро : НТУ «ДП», 2024. Том 3. С. 310 – 313.
- Госалов Ю. С. Концептуальні аспекти інвестиційної стратегії оновлення основних засобів на машинобудівних підприємствах. Збірник матеріалів XIX Міжнародної науково-практичної конференції «Виклики та перспективи розвитку нової економіки на світовому, державному та регіональному рівнях» 17-18 жовтня 2024 року. Запоріжжя: ЗУН, 2024. С. 103-104.
- Госалов Ю. С. Інноваційне управління техніко-економічним обґрунтуванням відтворення основних засобів. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку бізнесу, фінансово-кредитних та облікових систем: збірник доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції (16 травня 2025 року, м. Харків, Україна). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. С. 406-407
- Госалов Ю. С. Інтрапренерство та теротехнологічний підхід як інструменти вирішення проблеми управління відтворенням основних засобів підприємства. Менеджмент XXI століття : глобалізаційні виклики : матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції, 15 травня 2025 р. Полтава : ПДАУ, 2025. С. 320-322.

- Госалов Ю.С. Моделювання процесу відтворення основних засобів на промислових підприємствах засобами системної динаміки. «Наукова весна» 2025: матеріали XV Міжнародної науково-технічної конференції аспірантів та молодих вчених, Дніпро, 26–28 березня 2025 року / Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» Дніпро : НТУ «ДП», 2025. С. 451–452.
- .Госалов Ю.С. Інструменти підвищення конкурентоспроможності 15 підприємств при вступі до ЄС «Наукова весна» 2026: матеріали XV Міжнародної науково-технічної конференції аспірантів та молодих вчених, Дніпро, 04–06 березня 2026 року / Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» – Дніпро : НТУ «ДП», 2026. С. 6.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U002310, 0125U002018

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вагонова Олександра Григорівна

2. Oleksandra H. Vahonova

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.07.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6553-7771

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Меліхова Тетяна Олегівна

2. Tetiana O. Melikhova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9934-8722

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Станіславик Олена В'ячеславівна

2. Olena V. Stanislavyyk

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2403-0784

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку

Код за ЄДРПОУ: 43997335

Місцезнаходження: вул. Кузнечна, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Романюк Наталя Миколаївна

2. Natalya M. Romanyuk

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8917-2543

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ащеулова Олександра Миколаївна
2. Oleksandra M. Ashcheulova

Кваліфікація: к. е. н., доц.

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Трифонова Олена Василівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Трифонова Олена Василівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Макуріна Олександра Андріївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна